

CRÒNICA D'UNA JORNADA

L'AGROALIMENTACIÓ A LA REPÚBLICA CATALANA

Dissabte, 17 de desembre de 2016

Amb una cita poètica, l'Alba Balcells, secretària de la sectorial d'Agricultura, Ramaderia i Pesca d'Esquerra Republicana, dóna la benvinguda i presenta la jornada "L'agroalimentació a la República Catalana", emmarcada a la campanya "La República que farem".

Tot seguit, en Pere Aragonès, secretari de Política Econòmica i Coneixement d'Esquerra Republicana, en fa la presentació. Tal i com assenyala, per a Esquerra Republicana, la política agrària forma part de la política econòmica, per que a part de les polítiques d'equilibri territorial i sostenibilitat, el sector agrari és un actiu econòmic del país. El sector primari forma part del futur, si volem imaginar un país modern ho hem de fer pensant en el sector agrari. Per que els canvis en la producció i la innovació també han d'anar associats a la indústria de l'alimentació i a la producció agrària. Les jornades de "la República que farem" s'estan fent en tots els àmbits i anima a la gent a fer les seves propostes per enriquir el disseny de la República. Esquerra Republicana està implicada en el procés constituent i en la campanya pel sí del referèndum que tindrà lloc el 2017. El referèndum comportarà la creació de la República, una República que hem de començar a dissenyar conjuntament amb la societat civil. Des d'una visió republicana, la República ha de servir per que les persones siguin lliures, amb absència de dominació. No hi ha d'haver dominació en els mercats, tampoc en l'àmbit de la distribució alimentària per evitar els abusos sobre els productors. En aquest sentit, assenyala que tenim una llarga història on inspirar-nos a través de l'associacionisme del treball cooperatiu. A la jornada es compta amb la presència de la consellera d'Agricultura, Mertixell Serret, a qui a aprofita per presentar, la qual està fent una tasca important des del Govern. A parer seu, cal recuperar la política agrària al primer nivell per que és necessària per a la República. Per demostrar aquesta importància, dóna la dada que en el nou pressupost, mentre que els departaments creixen al voltant d'un 7%, el d'Agricultura ho farà un 13%, uns 30 milions. La República que volem fer no només són desitjos, s'hi està treballant des de la Generalitat. L'aposta és clara i ferma.

Els pilars de la República

A continuació, pren la paraula en Jordi Benet, president de la sectorial d'Agricultura, Ramaderia i Pesca d'Esquerra Republicana per presentar el pilars de la República:

UN SECTOR AGRARI FORT PER UNA ALIMENTACIÓ DE QUALITAT I SALUDABLE

A la República Catalana, el sector agrari ha de ser competitiu i sostenible. Competitiu perquè compleixi les funcions de producció d'aliments segurs i de qualitat i pugui encarar amb garanties tant el gran potencial exportador com la demanda interna. I sostenible, tant des del punt de vista del medi com de la viabilitat econòmica de les explotacions. L'activitat agrària, forestal i pesquera tenen un paper importantíssim en l'equilibri territorial del país que cal tenir en compte, ja que ajuda a consolidar la població al territori i són la base del desenvolupament rural.

1. La qualitat, la base de futur del sector agrari

La qualitat de les produccions agrícoles, ramaderes i forestals és la base del sector, perquè és a partir de la qualitat que es consoliden mercats i consumidors. L'aposta per la qualitat és imprescindible per complir els requeriments cada vegada més exigents dels consumidors dels mercats interiors i exteriors.

2. La seguretat alimentària: fonament de la confiança del consumidor

La seguretat alimentària és un altre dels fonaments de futur del sector, i se sustenta en l'aplicació de pràctiques agràries i tècniques de producció que assegurin l'obtenció de productes agroalimentaris segurs per a la salut dels consumidors.

3. La competitivitat: garantia d'un sector fort i en creixement

La competitivitat del sector, a partir de produccions orientades a les demandes dels mercats i basades en varietats i races rendibles i adaptades al medi, juntament amb una bona regulació de les relacions entre els actors de la cadena alimentària, és una assegurança per mantenir la competitivitat del sector, tant per al mercat interior com per al mercat d'exportació. Només un sector econòmicament viable pot assegurar la sobirania alimentària.

4. La sostenibilitat, germana imprescindible de la competitivitat

La implementació de pràctiques agràries i ramaderes sostenibles que corregeixin i evitin la contaminació dels sòls i les aigües és un element imprescindible per assegurar la capacitat productiva del nostre sistema agroramader i forestal.

5. La investigació, la recerca i la transferència tecnològica per garantir el futur

Augment de la inversió en investigació i recerca de cara a l'obtenció de noves varietats pròpies que evitin les despeses en drets d'autor (royalties), adaptades a les característiques de Catalunya, i per a la modernització dels processos productius i de transformació dels productes agroalimentaris.

6. El món forestal, un recurs agrari més

La superfície forestal compleix una triple finalitat: és un espai d'ús públic i de lleure, té una funció ecològica i paisatgística i, alhora, és una producció agrària més, de fusta i biomassa. Com a producció agrària, ha de tenir les mateixes premisses que la resta de produccions: qualitat, competitivitat, sostenibilitat i innovació.

Estratègies per al desenvolupament sostenible i la sobirania alimentària

Seguidament, pren la paraula la Meritxell Serret, consellera d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya. Agraeix la feina que es fa des de la sectorial amb l'organització d'aquesta jornada per donar més visions de com encarar el sector agroalimentari. Tal i com assenyala, el sector primari és el primer, la base, per produir aliments, gestionar el medi i moure l'economia, que genera riquesa més enllà de l'explotació agrària. La societat catalana del segle XXI és una societat urbana, on el 90% del territori és rural i hi viu el 10% de la població. Això condiona molt. A més, és una cultura urbana amb una desconexió generacional respecte el món rural dels avis. Les noves generacions no tenen connexió cultural amb el món rural. Així, de manera general, es té una concepció de l'economia urbana. En moltes activitats del sector agrari, no té res a veure el cicle agrari amb els cicles financers, en aquí s'ha de guanyar terreny. En aquest context, al món rural hi ha unes 60.000 persones que generen més de 6.500 milions d'euros i gestionen el territori. Com a societat tenim uns reptes globals en els quals el sector primari ha de ser protagonista. El primer, el canvi climàtic que ens afecta en l'evolució econòmica, un canvi bàsic i estratègic que condiona el sector primari com a proveïdor de recursos bàsics i que va molt lligat al model energètic. El segon repte és la globalització, l'obertura de mercats genera oportunitats i disfuncions. Una globalització en economies d'escala que genera volatilització de preus. El nou pas s'ha de fer amb una aposta per la localització, afermant les produccions locals. L'alternativa ha de ser compaginar uns models de negoci que no només tinguin en compte el benefici sinó també la diferenciació, amb aquells atributs que ens permetin ser diferents i amb produccions sostenibles. El tercer repte és la societat del coneixement, la qual es comença a introduir en l'agricultura amb precisió. Però també pel que fa en la gestió de la informació i de dades, que permetin nous models de negoci, amb noves oportunitats, millor eficiència, rendibilitat i més valor afegit. Les pròpies universitats han de ser avançades i marcar el camí en aquest àmbit. El quart i gran repte és el relleu generacional. No serem capaços d'afrontar-lo si no enfoquem bé les estratègies prèvies. Si no es

fan bé les estratègies no s'incorporarà la gent jove. Seguint l'evolució demogràfica, el relleu no vindrà del propi sector, sinó de gent jove que no ve de pagès i que s'anirà incorporant al món rural. Per poder aprofitar aquestes oportunitats en aquest marc europeu, la societat ha de ser conscient que el sector primari és estratègic per a la sobirania alimentària i un medi que sigui sostenible, que no es mengi el bosc, la fauna salvatge... El sector agrari no són cuidadors de paisatge sinó gestors del medi. La República Catalana ens permetrà disposar de totes les eines per aprofitar totes les oportunitats. En aquest context, la conselleria està tirant endavant algunes propostes. La primera, el repte de país de tenir una política alimentària. Cal una visió àmplia de la política alimentària de país en que el protagonisme sigui de la producció. Per tenir una bona accessibilitat dels aliments es depèn de la producció. Cal entendre la producció amb una visió integral, lligada a la cadena alimentària. Segona, les polítiques de competitivitat del sector que cal centrar en l'estructuració del sector. Una part fonamental és el nivell d'explotació, però que s'ha de coordinar amb la resta d'explotacions, sinó no es podrà ser competitiu. Les cooperatives són una eina fonamental per fomentar aquest model de cooperació. Cal obrir les visions dels models de negoci per donar el màxim d'oportunitats i crear valor afegit. Hem d'adaptar la producció pensant com es vendrà, com es consumirà, com s'ha de vendre... amb polítiques que ens ajudi a adaptar-nos-hi. Hem d'aspirar a no tenir relacions de dependència, sinó de cooperació. Tercera, les polítiques de la sostenibilitat. Hem de produir amb criteris sostenibles: sol fèrtil, aigua qualitat i gestió sostenible dels recursos. I impulsar una política forestal que ajudi a afavorir el medi, adaptada a les especificitats que calgui. Cal gestionar amb molta cura les estructures de l'aigua, els regadius, l'aigua s'ha de gestionar més bé per assegurar produccions i una gestió sostenible del medi. Quarta, la recerca, la innovació i la transferència de coneixement. El país té molta feina feta, té una bona base que cal continuar per adaptar-nos al medi, al mercat... cal seguir amb la cultura de la millora contínua, de l'èxit i la superació del fracàs, no tenir por del fracàs. El medi ens posa en repte cada dia, cal un esforç per superar les adversitats. Les ajudes de suport s'han de mantenir i millorar les zones desafavorides i el secà pel canvi climàtic. Totes les estratègies han d'anar encaminades a la competitivitat i la sostenibilitat. Els ajuts han de ser una eina adaptada. Cinquena, l'administració. Un sector potent ha de tenir una administració forta i ben organitzada. Ara mateix ens falta, les polítiques d'austeritat les ha desafavorit. Hem de ser capaços d'invertir-hi. Hi ha la visió d'una administració diferent, que no sigui com ara. S'ha d'evolucionar, s'ha de fer una administració agrària més orientada als objectius i que acompanyin la implementació d'aquestes polítiques. Una administració més propera. I per acabar unes últimes reflexions. La República han de ser les persones que puguin tirar endavant amb el país. Cal apostar per les persones i el sector agroalimentari. Quan es parla d'un país amb justícia social s'interpel·la directament al sector agroalimentari. Volem uns productes de qualitat i amb preus accessibles, però si no aconseguim una redistribució de la riquesa els ciutadans no es podran permetre aquests productes. Finalment, remarca que hem de fer aquestes polítiques per assegurar el relleu generacional. I a partir d'aquí dissenyar aquestes polítiques i implementar-les perquè s'acostin a les realitats concretes. Catalunya és un país petit i divers amb diferents realitats territorials. Cal una política agroalimentària perquè ho necessitem i per això hem de canviar la visió. En paraules seves, "tenim un pla, sabem perquè ho volem, sabem com i a més ho farem. La República Catalana l'estem fent."

El model agroalimentari de la República Catalana

A continuació, l'Antoni Díaz, vocal de la sectorial d'Agricultura d'Esquerra Republicana, presenta i modera la taula rodona dedicada a tractar sobre el model agroalimentari de la República Catalana. El primer en parlar és en Ricard Parés, veterinari i director de Porcat, que agraeix la invitació i la bona relació que té amb la sectorial d'Agricultura. A mode de presentació, planteja algunes qüestions per al debat. Primer, des de Porcat es reclama la necessitat de vertebrar el sector porcí, ens hem d'ajudar. Segon, en l'àmbit ramader el tema sanitari és bàsic, per que ens posa a prova.

Tercer i molt important, respecte Brussel·les, diu que ens hem d'organitzar per anar-hi i saber el què hem de dir. I quart, la investigació ha d'estar al servei del sector, però el sector també ha de saber què vol, cal ser auto-exigent. En resum, el potencial és altíssim, però cal estructurar-se.

La següent en prendre la paraula és la Isabel Vidal, biòloga de formació que després de fer analítiques va optar per fer quelcom que li agradava, la viticultura de producció ecològica. Ve de família de pagès amb tradició de dones. Es va adonar que el raïm era el més important de posar dins d'una ampolla de vi. Està treballant la terra, a poc a poc va anar entrant en el món ecològic. Sempre ha estat molt obsessionada amb la fertilització del sòl, les llunes i recollint les tradicions dels pagesos. Ha fet una aposta per la bio-viticultura i ha iniciat el procés de la biodinàmica. El raïm, malgrat sigui un aliment, és un producte que permet diferenciació. El sector està molt disgregat, motiu pel qual va entrar en una organització agrària que l'hi ha permès tenir contacte amb el sector. El sector ha de ser conscient que es poden canviar les coses.

Tot seguit, li toca el torn a l'Albert Castellanos, director general de Promoció Econòmica i Competència. Ve a parlar amb una visió transversal de com es veu el sector agroalimentari des de la perspectiva econòmica. Des de Vicepresidència s'estan preparant les estructures necessàries per a la República, entre elles el paper d'Europa en la política agrària a través del fons europeus. Cal vetllar els programes europeus que estant orientats per les polítiques estatals, disposant d'un estat podrien ser més efectives. Calen recursos i una administració adequada per gestionar la càrrega de repartiment dels fons per fer una tasca de lobby més efectiva. I no només un seguiment burocràtic. Cal començar a decidir com volem que sigui la política agrària europea a partir de 2021. Amb un estat tenim l'oportunitat de fer sentir la nostra veu i defensar les produccions intensives i el model d'economia familiar agrària, una manera d'arrelar les persones a la terra. El sector agroalimentari és el tercer sector exportador, que ha augmentat un 50% les seves exportacions. Això és important perquè soluciona els problemes de control dels preus a la baixa dels productors. Cal intensificar els protocols amb països tercers, mantenint la qualitat dels productes del país i treballant per un nou sistema per reduir l'entrada de productes estrangers. I vetllar per que sigui un sector competitiu i sostenible, evitant posicions de monopoli. És necessari crear una taula on estiguin presents tots els agents de la cadena alimentària per fer pressió a la baixa dels preus i intentar que els productors controlin una part més important de la cadena de valor.

El següent en parlar és en Josep Presseguer, director general de Fruits de Ponent. Fruits de Ponent és una cooperativa de segon grau, amb la fruita com a vaixell insígnia. Han estat els majors productors de fruita d'estiu a Europa. Han estat relançant l'oli i la fruita seca. El 80% de la producció se'n va a l'exterior. Els socis hi participen molt però es comporten com una empresa competitiva. Tenen clar que són uns operadors i competidors més a escala global. I sense perdre de vista el gen cooperatiu, garantia d'evitar la deslocalització, respecten altres formes de gestió empresarial.

A continuació pren la paraula en Ramon Sarroca, president de la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya i vice-president de la Confederació de Cooperatives de Catalunya. Com és l'agro-indústria a Catalunya? L'agro-indústria catalana és molt potent. Dona algunes dades. A Catalunya, l'agro-alimentació significa un volum de 2.500 empreses (el 12% d'Espanya), 75.000 llocs de treball (el 21% d'Espanya), 25.000 milions d'euros de facturació (el 23% d'Espanya), 4.500 milions del valor afegit brut dels preus dels nostres productes de qualitat, 7.452 milions d'euros d'exportació (un 30% d'Espanya)... Que són la Federació de Cooperatives? La única federació a Espanya que és transversal, que representa tots i cadascun dels productes que es produeixen per a consum humà i animal, no ho pot dir ningú més. La segona federació més important d'Espanya en cooperatives. Amb 214 cooperatives, 13 de les quals de segon grau, amb una capacitat exportadora

gairebé del 100%, amb 1.570 milions d'euros de facturació, 7 milions d'euros de mitja per cooperativa, 4.500 llocs de treball fixes, que es multipliquen fins a 25.000 en campanyes, 33.000 socis productors, 70.000 en global que fan servir el servei de les cooperatives. Quin és el pes dels productes dintre del món cooperatiu? El 70% de la fruita seca es fa dins les cooperatives, el 77% de l'oli d'oliva, 68% de l'arròs, 50% del vi, 47% dels cítrics, 62% de la fruita de pinyol, 42% de la fruita de llavor, 34% d'herbacis, 29% de pinso, 25% de ferratges i el 10% del porcí. Quina altra avantatge té respecte la resta de cooperatives? Que és multisectorial, totes les cooperatives de Catalunya tenen dos o tres sectors representats en la mateixa cooperativa, tant en producció com en serveis. Quina és la diferenciació amb la resta de cooperatives? Hom vol assemblar-se a Alemanya, països nòrdics... països forts en cooperatives. Però a diferència d'ells, Catalunya és potent en 6 o 7 sectors alhora, no només en un com ells, i amb una gran capacitat d'exportació. Les cooperatives són empreses, i les empreses treballen per l'economia, per l'economia dels associats i per una economia de responsabilitat, territorial i social, i amb criteri de país. Les organitzacions agràries treballem cada vegada més plegats, treballant transversalment per fer una societat millor amb els nostres productes de qualitat. Un compromís per un món més just perquè tothom pugui accedir a productes a bons preus. Hem de lluitar pels nostres preus i donar a conèixer els productes als nostres consumidors, a Catalunya, a Europa i al Món. Finalment, la Federació té dos departaments d'innovació que treballen en projectes de recerca per posar a punt l'agricultura i per pensar el món de l'agroalimentació que ha de ser en la República Catalana.

L'Antoni Díaz pren la paraula, en aquest cas com a director general d'Alimentació, Qualitat i Indústries Agroalimentàries. Com diu ell, com a República Catalana serem un estat, un fet molt important a nivell internacional que dóna visibilitat i interlocució especial, on podrem estar representats en els organismes internacionals, parlant de tu a tu amb les institucions europees. Primer hem de pensar el model de cara endins, quina política agrària volem, quin model pensant en tota la cadena, des del consumidor fins al productor. El model espanyol no és el nostre. Per exemple, no es pot exportar fuet a la Xina perquè actualment no hi ha protocols. L'agregat agrícola d'una ambaixada és dels més importants en els organismes internacionals, és el primer en obrir mercats per a l'exportació. Amb aquesta exposició, l'Antoni Díaz planteja les següents preguntes per al debat:

Quines són les principals preocupacions que tenim? Quines coses hem de fer perquè sigui un èxit? Per respondre, en Ricard Parés planteja dos problemàtiques de les interprofessionals a Catalunya. A la interprofessional a Espanya la vam espifiar en marcar 7 cèntims per porc, no es pot tornar a caure en l'error. Hem de pensar què volem fer. No es pot dividir els productors i la indústria, així no es va enlloc. La idea d'una interprofessional és pensar globalment la cadena: el pinso, els productors, l'exportació.... La realitat de Catalunya és molt diferent. Han de conviure tots els models, la gran producció i la petita producció de les cooperatives amb polítiques que beneficiïn el conjunt del sector. Cal tenir una idea clara. L'exportació és un bé per a tots, des de la gran empresa al petit productor. L'exportació és sanitària, cal millorar els controls sanitaris. La idea és tenir clar què volem perquè tots hi tinguem un lloc. La paraula és vertebrar. A nivell d'investigació s'hauria d'apostar per una IRTA que no pensi en visió espanyola. Cal ser trencadors i fer les coses bé, però primer potenciar el que ja tenim aquí.

L'Isabel Vidal afegeix que quan un sector està fumut el canvi il·lusiona. Perquè canviar significa ressituat-se i valorar-se. Donar sortida als productes i guanyar-se la societat, els consumidors que han de comprar productes i serveis. La població metropolitana ha de veure que som productors de proximitat, que cuidem el territori, que som competitiu, ens han de veure com a gent professional. La gent veu que aquest canvi pot ser possible. A Europa hi ha 27 estats amb 27 maneres de pensar diferent. Tenir un estat ens donarà una oportunitat, per exemple en aplicar millor la PAC, que ni tan

sols ha anat bé a Espanya. Si hi ha pocs ajuts, aquests han d'anar directament als professionals. S'elaboren directius i lleis que tenen poc a veure amb la realitat de Catalunya, per exemple respecte la plantació de la vinya. En l'àmbit català, el Govern ha de ser valent i explicar la veritat. Cal blindar els ajuts als professionals. Els diners han d'anar directament a la competitivitat, a la incorporació de joves... El Codi de Bones Pràctiques no és gens útil, algú ha de marcar un marge de costos, del litre de llet, del quilo de raïm... s'hauria de convertir en una llei. El preu ha d'estar per sobre del cost perquè sinó la gent no sobreviu. Els ajuts també són perquè els productes tinguin un preu assequible per a la societat, però el preu ha de ser just i equitatiu. El pagament necessita millorar. Es pot seguir el model de les denominacions d'origen, però es pot perdre el 2030 si es liberalitza el sector com la llet.

Tot seguit pren la paraula en Josep Presseguer. En primer lloc, respecte el procés, diu que el que es necessita per damunt de tot és seguretat jurídica. L'endemà del dia D, una empresa necessita saber quina és la normativa aplicable, les vigències contractuals... Es pot donar al cas que hi hagi socis de la cooperativa que es trobaran a l'altra banda de la frontera i seguiran sent socis. Cal pensar la relació exterior. Segon, cal garantir l'economia financera, això vol dir seguretat monetària i de canvi. Per exemple, si la lliura esterlina baixa respecte l'euro. Seguretat també en l'accés al finançament. Tercer, gestió logística i comercial, ordenació dels procediments per a l'exportació, per on, qui, de quina manera... Tot això no es pot improvisar, inclús el reconeixement i la subrogació del acord internacional. La gent de l'empresa vol cobrar cada mes, per tant cal una protecció del status quo empresarial. Com a exportadors, els clients estant dins la Unió Europea, a la Mediterrània o al Carib. Cal saber quin estatus tindrà l'empresa. I quart, el model socio-econòmic, economia col·laborativa, cooperativa, economia social... Cal un pla marc de la indústria catalana. I instruments pressupostaris del Govern, amb els 300 milions actuals no n'hi ha ni per començar per suportar un embat com el que es pretén. Caldrà decidir si cal anar a una política intervencionista o no, si considerem un sector tutelat per serveis públics o no. Europa va considerar que era estratègic, per això la PAC en el seu inici. Primer, per garantir el subministrament alimentari a la població i segon per garantir uns preus justos a la població, això no s'ha acomplert. I per acabar, s'ha parlat des del punt de vista de sector primari, però cal recordar en el sector secundari l'alimentació és el primer. Expressa el desig de voler veure la conselleria d'Agricultura com una de les més importants del Govern, s'ha de dir i s'ha de notar.

A continuació pren la paraula en Ramon Sarroca. Afegeix que la Federació té 14 sectors productius, cadascun amb els seus anhels i preocupació, alguns molt diferents uns dels altres. Catalunya és un país on pots esquiar i alhora cultivar arròs al Delta. La majoria de les cooperatives són centenàries, continuen estant-hi, han crescut i continuen sent empreses de futur amb model de negoci. Les cooperatives seguiran sent-hi. Respecte el dia de demà el que cal preguntar-se és al revés, i com ho farem? Ja s'està treballant en com desplegar la PAC. També preocupa com funcionaran les interprofessionals. Com es regula la venda dels nostres productes. Si hi haurà relleu generacional si no ens guanyem la vida. Com quedaria el tema de les assegurances? S'ha de preparar un pla de competitivitat de les cooperatives, s'estant posant damunt la taula els acords comercials, amb companys de viatge amb altres figures societàries. Per exemple, si volem anar a la Xina a vendre cal fer acords comercials, o s'hi va junts fent unes bones estructures o no serà possible. S'ha de passar pàgina a les capelletes entre cooperatives. La superació del fracàs cal que s'ensenyi en l'ensenyament. Dia a dia estem continuant, potser amb menys dimensió de pagesos, però continua. Si la política agrària ha de ser potent en aquest país, l'important és definir polítiques agràries comunes, cal que ens posem d'acord i ser capaços d'explicar-ho a la societat. Estem molt focalitzats a explicar-ho a les universitats. I decidir quina política volem com a productors d'aliment. El sector agrari és molt important, si un no menja es mor.

I finalment pren la paraula l'Albert Castellanos. Avisa que serà poc convencional i políticament incorrecte. La República que farem és una república de les oportunitats. Què vol dir això? Es poden fer protocols, treballar amb acció en reduir barreres d'entrada al mercat exterior, però no sabem ben bé el que passarà el dia després. Les bones pràctiques té el problema de fer complir entre les parts, però per que sigui una bona eina cal que els distribuïdors es comprometin pel propi interès d'ells mateixos i així poder disposar de productes de proximitat, de qualitat... Tinguem en compte que tenim un sector molt atomitzat de petites explotacions, molt divers, cal canviar les coses des de la base. Per exemple, per què no fer un programa de govern que afavoreixi que les successions a les explotacions vagin lligades a la reconversió del negoci? Per exemple, tenir més poder en la cadena de valor, tenir més importància en la transformació, tenir negocis més viables i més sostenibles... Cal crear un espai per a la igualtat d'oportunitats.

Per acabar, fa la cloenda en Miquel Serra, alcalde d'Alcarràs. Alcarràs, és el municipi amb la densitat més alta de pagesos i ramaders d'Europa. Per a ell, és important arribar a consensos i rebre inquietuds per un millor desenvolupament del sector. Com a conclusió, hem de fer cap a Europa, ningú ens pot defensar millor que nosaltres mateixos. El model agrari català es molt diferent de l'espanyol, especialment en explotació intensiva. Els pagesos són emprenedors, són dels que tenen més jornada. Cal que la decisió sigui el major segura i garantida possible perquè surti bé . Cal ser fermes en les nostres decisions. Tots hem d'anar fent pas per poder aconseguir un futur digne per als nostres fills. Els nostres fills volen viure amb la mateixa dignitat que els fills de qualsevol altre sector. Visca la terra!

Francesc Sànchez
Tècnic de polítiques sectorials
acciopolitica@esquerra.cat